

Onze geschiedenis van onder het kloosterstof

FoKAv brengt de archieven van kloosters en abdijen in kaart. Ze zijn in behoorlijke staat, maar toch dringt de tijd

- ▶ Archieven van kloosters en abdijen zijn vaak ontoegankelijk erfgoed, terwijl ze veel over onze geschiedenis vertellen
- ▶ FoKAv verzamelt basisinformatie over die archieven
- ▶ Op vraag van congregaties maken ze ook een inventaris op

Vlaanderen en Brussel - tellen is moeilijk omdat het vaak onduidelijk is wat er bij fusiecongregaties met de archieven gebeurde.

De geregistreerde archieven beslaan gemiddeld 27 strekkende meter, al beperkt de omvang van sommige zich tot één meter. Drie kwart bevindt zich in een afzonderlijke archiefruimte, weliswaar vaak een kloostercel of bergruimte waar klimaatregeling en beveiliging ontbreken. Echt verwaarloosd zijn de archieven nergens. Hoewel het geen officiële functie betreft, is er meestal minstens één

kloosterling(e) die er voor zorgt. De helft is dan ook min of meer volledig geordend.

De onderzoekers vonden geen verwaarloosde archieven, al ontbreken vaak klimaatregeling en beveiliging

„Ze bevatten intredegegevens die soms teruggaan tot de zestiende eeuw. Ook kronieken en

stichtingsverhalen beslaan soms wel driehonderd jaar”, vertelt Suenens. „Echt interessant is het wanneer je zicht krijgt op het leven binnen de kloostermuren. Dagschema's, hoeveel tijd er was voor religieuze beleving en hoeveel voor gemeenschapsvorming: die gegevens zijn zeldzaam.”

Kristien Suenens, *Ad Fontes. Klooster- en abdiarchieven in Vlaanderen en Brussel*, FoKAv-CRKC, Heverlee, 2008, 97 blz, 25 euro, ISBN 978 908136 380 8. Meer info www.crkc.be.

Jozefien VAN HUFFEL

Van clarissen in Hasselt over cisterciënzerinnen in Nazareth tot benedictijnen in Zevenkerken: congregaties en orden verzamelden in de loop der eeuwen heel wat gegevens op papier. Wat die archieven vertellen, is onlosmakelijk verbonden met ons aller geschiedenis. Het Forum Kerkelijke Archieven (FoKAv) verzamelde sinds 2004 informatie over 184 archieven. Hoe groot zijn ze? Hoe oud? Zijn ze geordend en toegankelijk? Verkeren ze in gevaar?

„De impact van kloosters en abdijen op het gemeenschapsleven is moeilijk te overschatten”, vertelt onderzoekster Kristien Suenens. „Ze kwamen tot grote bloei via hun werk in onderwijs en gezondheidszorg, en gaven de samenleving zo vorm. We willen vermijden dat de herinnering aan hun invloed verdwijnt.” Hoewel het onderzoek nog loopt, schreef Suenens de voorlopige resultaten uit in de brochure *Ad Fontes*. „Misschien is het een stimulans voor kloosters en abdijen die we nog niet bereikten. Er zouden in totaal 300 à 350 archieven zijn in

Kristien Suenens vat in *Ad Fontes* vier jaar werk aan archieven samen. Zoals dit kattenbelletje stelt, is er op veel plaatsen inderdaad 'reuzenwerk' te verrichten. © Christophe Ketels/Compagnie Gagarine

Fransen stemmen voor vrede en solidariteit

De Franse bisschoppen roepen gelovigen op te gaan stemmen tijdens de Europese verkiezingen op 7 juni, omdat katholieken aldus kunnen opkomen voor vrede in Europa en meer solidariteit in de wereld. De bisschoppen zien een taak weggelegd voor Europa in de huidige economische crisis, die een crisis in onze samenleving verhuult: „Een individualistische samenleving maakt de kloof tussen arm en rijk almaar groter en versterkt de uitsluiting van de zwaksten. We moeten onze solidariteit uitdrukken in een sociaal model dat ieders waardigheid respecteert.” Die solidariteit moet de Europese Unie concreet maken in haar ontwikkelings-, milieu- en migratiepolitiek. (IVH)

Nood aan dialoog christendom en islam in Europa

Hoe contact maken met de moslims in Europa vandaag? Deze fundamentele vraag voor de dialoog tussen christenen en moslims hield de Europese bisschoppelijke afgevaardigden voor de betrekkingen met de moslims bezig tijdens een bijeenkomst in Bordeaux met kardinaal Tauran, voorzitter van de Pauselijke Raad voor de interreligieuze dialoog. De islamitische aanwezigheid in Europa vandaag kan immers niet langer worden teruggebracht tot een louter migratiefenomeen. De meeste moslims zijn geboren en getogen in Europa en beschouwen zich als Europese burgers.

Andere uitdagingen zijn de gemengde huwelijken, de opvoeding en integratie van moslims in scholen en katholieke jeugdbewegingen. Ook de spanningen in sommige steden als gevolg van de oprichting van moskeeën moeten uitgeklaard. Positief is dat christenen en moslims elkaar ook weten te vinden, onder meer op het vlak van bio-ethiek en in de aanwezigheid van godsdienst in de openbare ruimte. (IVH)

De waarde van een kerkgebouw

Reflectiedag zoekt uit hoe leeg onze kerkgebouwen al dan niet zijn en hoe ze beter tot hun recht kunnen komen

GEREGELD WORDEN DE LAATSTE jaren, vaak in Nederland maar ook bij ons, de mogelijkheden van het kerkgebouw verkend. Studiedagen en publicaties zoeken geschikte herbestemmingen en waardige nevenbestemmingen. Met *Kerken voor mensen* wijdt ook het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC) op 13 juni een reflectiedag aan het kerkgebouw, maar de invalshoek is anders.

„Vaak wordt simpelweg gesteld dat kerken leeg zijn, en dat dus een andere bestemming kan worden gezocht. Wij kijken vanuit een binnenkerkelijk standpunt naar de veelheid van kerken en onze omgang ermee. Op dit moment worden hier geen parochie-

kerken aan de eredienst onttrokken, dus er is geen sprake van nieuwe bestemmingen”, vertelt voorzitter Ludo Collin. „Een sociologe schetst wat de kerk in de buurt gevoelsmatig verbeeldt voor al dan niet gelovige mensen. Mgr De Kesel licht de waarde voor kerkgangers toe. Is een kerk meer dan de sporthal of het historische stadhuis, of is het gewoon een gebouw als een ander?”

Kerken blijken belangrijk voor mensen, en daarom bestudeert de reflectiedag hoe ze beter tot hun recht kunnen komen binnen de liturgie en los daarvan. „Dat gaat over heel concrete vragen. Wat is een mooi altaar en wat een lelijk, wat is geschikte of minder geschikte versiering?”, somt Collin op.

„Kerken moeten ook vaker open zijn, mensen die er om welke reden dan ook even binnen lopen moeten worden onthaald. Verder zullen we nagaan welke activiteiten eventueel in een kerkgebouw kunnen plaatsvinden. Die mogen vooral niet storend zijn. De zoektocht naar de juiste manier om ze te organiseren is niet voltooid.” (JVH)

Inschrijven voor *Kerken voor mensen*, op 13 juni in de Universiteitshallen in Leuven, kan tot 5 juni bij Veerle Van Damme, Abdij van Park 7, 3001 Heverlee. U betaalt 20 euro op 431-0735101-05 met vermelding 'kerken voor mensen'. Meer info 016 40 60 73 of jan.klinckaert@crkc.be.

Advertentie

GEZIEN OP VTM

Stannah trapliften de ideale oplossing.

Nieuw model Stannah

Stannah bvba Poverstraat, 94 1731 Relegem fax: 02 366 44 80	info@stannah.be www.stannah.be	Bestek en documentatie gratis: tel 0800 95 950 Toestel SO99 (gratis nummer)
--	-----------------------------------	---

Naam + voornaam

Adres

Postcode

Stad

Tel.: